

Insula hæc Iſs ſive Eiſlandia nomen habet à glacie ſive maximo, in terra ſta frigore toto liquidem anno non vltra vnus menſis ſpaciũ terra à glacie quæ totam circumdat inſulam, libera eſt: quod anni tempus nauis tam intrare quàm exire inſulam volentibus imprimis obſeruandum, minimè quæ negligendũ eſt. Sicilia magnitudine duplo ſuperat. Tres in ea ſunt montes exceſſi, quorum cacumina perpetuis operta ſunt niuibus, circũ pedes verò ſuos ſulphureo igne continuo ardent. nomina eorum Hecla ſunt, mons Crucis, & Helga. Ad Heclam montem abyſſus eſt infinitus, vbi ſæpius ſpectra apparent hominum non ita pridem ſubmerſorum, veluti viuo corpore præſentium. hi à propinquis ſuis domum vt redeant inuitati; magnis gemitibus reſpondent, ad Heclam montem ſe reuocari, & paucis hæc vix prolatis propediem euaneſcunt. Mirabilia in inſula hæc comperiuntur, quorum quædam in medium adferemus. Vri hæc ſunt albi, magnitudine & ferocitate inſignes, vnguibus ſuis glaciem quoque perforare valentibus, vt exinde mira aſtutia piſces extrahendo eſcam ſibi comparent. Fons ibidem eſt vaporeus, omnia quæ vapore ſuo contingit, in lapidem transformare valens. Certis etiam in anno menſibus incredibiles glaciei acerui ad terræ huius littora agglomerantur, qui ad ſaxa & rupes alliſi, ſonitus ac crepitus eorum exaudiuntur veluti hominum miſerabiliter vluantium ac gementium, vocumquæ ex alto deſcendentium: ita vt multi in ætate iſta Religioſa ſibi perſuaſerint voces hæc eſſe animarum ex purgatorio productarum, & alternatim ſummis frigorum cruciatibus expoſitarum. qua in opinione Gemma quoque Friſius fuiſſe colligitur. Per octo menſes iſtum admodũ glacies terram hæc circumluit. Tanta hæc eſt piſcium copia, vt ſub dio acerui congregentur domorum magnitudine: ybi & præcipuam eſcam piſcatura ſuppeditat, metis enim hic nulla, & farina omnis vaſis incluſa magno numero ex varijs littoralis Germaniæ vrbibus huc aduehitur. Similiter & vinum ac ceruiſia per mercatores huc apportatur, pro quibus nihil præter induratos piſces & merces ferinas recipiunt. Vix credi poſſit quantam ex pecoribus ſuis hic butyri copiam conſiciant. adeo namque pingua ſunt hic paſcua, vt neceſſe habeant pecudes inde auellere, ne immodica iatietate rumpantur. Veriſimile autem eſt huius terræ paſcua, noſtratia pinguedine, virtute, ac ſalubritate longe antecellere, licet exterius viliora & abiectiora appareant: In Nidroſienſibus namque finibus ipſe animaduerti, in altiffimis rupibus, quæ adeo videbantur macræ & caluæ vt prouentu earum vix bombicum aceruulum ſaturari poſſe crederes; nihilominus tamen hircorum & caprarum greges in ijs paſcentes, veluti ſtudio ſaginos pingueſcere, ac tam præſtanti abũdare lacte, veluti in affluente horto educatos. Quamuis autem numeroſam pecudum Septentrionalis plaga producat, exiguo tamen ſunt corpore, ita vt vulgaris præſtantia Bataua vacca vna tres Noruegicas facile adæquet, & bos Hungaricus vnus non minorem ſe præſtare virum queat quàm tres Septentrionales: magna nihilominus iſta pecudũ frequentia Butiri, lactis, carniũ ac pellium maiorem præbet copiam, minoremque earum rerum caritatem. Subiecta eſt Inſula hæc Noruegiæ regno. poſteaquam autem Noruegia ſub Danorum peruenit poteſtatem, vitulus matrem ſecutus eſt. Inſignia inſulæ ſunt aſellus toſtus & coronatus. Hanſeatica vero ſocietas in Noruegiæ Bergis diſtinctum habent clypeum, cuius latus dextrum ſiſſam Imperij habet Aquilam, ſiniſtrum verò eadem quæ iſlandiæ inſignia. In Oceano hoc Septentrionali multa, varia, atque ingentia reperiuntur monſtra, quorum nonnulla in ſubiecto typo depicã vides: Cete tam grandia, vt nonnunquam mediocrem te collem videre opineris, ſæpius circa Inſulam conſpiciuntur, & maximas atque ornatiffimas ſubuertere naues poſſunt, niſi huic

incommodo præueniatur vel tubarum cantu tympanorumque sono ipsa mulcendo, ijs enim delectantur: vel vacuorum dolorum eiectione collusionibus eorum tempus fallendo, quo interea nauium neglectu salui euadant, Nec minus insolitum est vt trā. quillo Oceano nauæ huiusmodi balænam conspiciant, non quidem extra aquam, sed quasi apicantem & sub aquis immobilem consistentem, fundum muscosum & æqualem esse rati, anchoram in eum demergant: qua imprudentia multi grande periculum subiēre, horum pisciculorum ossa æ saltem sunt magnitudinis, vt Islandiæ ac Vinmarchiæ incolæ mediocres ex ijs domos sibi exstruere possint. Ipse quidem ante plures annos inter insulas, Fosē, V Vihe, Bratvver, Odden, & Gryp, ad Oceani littora dispersa ossium compagula veluti incudū truneos crassissimos Est & aliud quoddam maiorum monstrorum immane genus, quos Pistres siue Phissedros vocant (quorum Plinius quoque & Sylinus meminēre) istud sese erigit, tantumque aquarum flumen per capitis aperta quædam spiracula effundit, vt nauem ijs submergere possit, interdum etiam inuertat. Serpentes in eodem Oceano reperiunt 200. aut 300. pedum longitudine, qui se per ac circum naues flectunt, homines ipsamque nauem in extremum ponunt discrimen, nisi singulari quadam prudentia ac dexteritate huic malo succurrant. Sunt etiam alia duo magna ac horribilia ibidem animalia, quorum alterum dentes habet magnos ac horrendos, alterū verò immania cornua, & faciem coruscantem, huius oculorum circuitus 16. aut 20. pedes complectitur: caput quadrangulum est, promissam habens barbam: posteriora tamen eius non adeo magna sunt. Alius piscis nomine Ziphus, monstrum horrendum ac canes marinos deuorans. Aliud quoddam monstrum, porco aliquatenus simile & conspectum est anno 1537. Est & aliud quoddam balænae genus à quibusdam Orka, à Noriuegis autem Springual (propter eximiam eius celeritatem) vocatum: id in dorso magnum & altum habet acumē. Cancrī ibidem inueniuntur, quos sua lingua Humbros vocant, tantæ magnitudinis tantique roboris vt natantem virum vnguibus comprehendere & interimere possint. Reperitur ibidem aliud quoque immane monstrum, Rhinoceroti aliquatenus simile, naribus & dorso admodum acutis, illud caneros etiam duodecim pedum longitudinis deuorat. Aliud monstrum quod vaccæ capite præditum ab incolis vacca marina ideo vocatur: magnitudo autem eius nondum explorata est. Multa ac monst. ossa in hoc tractu sunt genera piscium, volatiliū, ac quadrupedum, vti per totam penē Septentrionalem plagam, de quibus singularem necesse foret librum facere.

(. .)

